

zaaknummer 2012T699(1)

23 november 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[Naam],

geboren op [Datum],

wonende te [Plaats],

hierna te noemen: klager,

juridisch adviseur: mr. H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken, advocaat te Breda,

tegen:

[Naam]

geboren op [Datum], overleden op [Datum],

de persoon over wie geklaagd wordt,

hierna ook te noemen: aangeklaagde,

tijdens zijn leven lid van de Congregatie van de Fraters van Onze Lieve Vrouw, moeder van Barmhartigheid, ook bekend als en hierna te noemen: de Fraters van Tilburg.

1. De procedure

Het klaagschrift d.d. 23 april 2012 is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen. Op 7 juni 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift tegen aangeklaagde ingekomen van frater [naam], Algemene Overste van de Fraters van Tilburg.

Op 10 oktober 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Van Berckel-Van der Rijken, voornoemd. Namens de Congregatie is verschenen frater [naam], voornoemd.

2. De klacht

2.1. Klager kwam in [Jaar] als kind van bijna zes jaar op het Blindeninstituut [Naam] in [Plaats]. Hij kreeg wekelijks handenarbeid van aangeklaagde. Een klas bestond uit zes tot acht kinderen. Aangeklaagde zat altijd aan het lijf van klager. Dat gebeurde op verschillende momenten. Als klager de inloopkast in liep om materiaal te pakken, greep aangeklaagde hem vast. Hij graaide dan in de buurt van de geslachtsdelen van klager en betastte hem.

Ook kwam het voor dat klager samen met aangeklaagde aan de zaagmachine werkte. Klager hield dan samen met aangeklaagde het hout vast wat door de machine gehaald werd. Aangeklaagde pakte klager dan van achter vast en drukte zijn geslachtsdeel tegen klager aan. Hij reed als het ware tegen klager aan.

Klager vond dit bedreigend en angstig. Deze gebeurtenissen hebben plaatsgevonden tot [Jaar].

2.2. Als klager na een weekend weer terug moest naar het Blindeninstituut, was dit altijd een groot drama. Klager heeft toen nooit gesproken over hetgeen hem in [Plaats] was overkomen. Klager heeft aan dit moeilijk afscheid nemen een trauma overgehouden van verlatingsangst.

Door het gebeuren is het zelfbeeld van klager beschadigd. Klager vertrouwde niemand meer. Wanneer hij iemand wel vertrouwt, heeft hij last van verlatingsangst. Zijn verlatingsangst werkt heel verstikkend voor de mensen die hij vertrouwt.

Klager heeft een over ontwikkeld gevoel voor rechtvaardigheid. Hij komt altijd op voor de zwakken, maar nauwelijks voor zichzelf.

Seksualiteit is voor klager iets heel moeilijks. Toen in 2004 een tsunami Thailand trof, brak er iets bij klager en heeft hij zijn vrouw voor het eerst verteld over hetgeen hem is overkomen in [Plaats]. Het luchtte hem enorm op. Klager en zijn vrouw zijn toen professionele hulp gaan zoeken. Nadien speelde het misbruik nog verschillende malen op.

2.3. Klager stelt zich ten doel erkenning te krijgen. Klager wil tevens genoegdoening in de vorm van een schadevergoeding ontvangen voor alle ellende die hem is aangedaan.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Frater [naam] heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Hij concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt.

Frater [naam] geeft aan dat er naast het klaagschrift van klager nog twee andere klaagschriften zijn binnengekomen, waarvan een klacht gegrond is verklaard en de andere klacht is na het overlijden van de desbetreffende klager ingetrokken.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer zestig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie acht aannemelijk dat aangeklaagde klager gedurende een periode van 5 jaar wekelijks tijdens de handvaardigheidlessen bij het halen van materialen uit de voorraadkast heeft betast aan zijn geslachtsdelen of bij het bedienen van de zaagmachine tegen klager heeft staan aanrijden.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast ondersteunt de verklaring van [Naam], zoals weergegeven in het klaagschrift behorend bij het formulier ‘Toestemming gebruik melding/klacht als steunbewijs’ het verhaal van klager. Voorts laat de Klachtencommissie tot haar overtuiging meewegen de verklaringen van de heer [Naam], bekend onder 2012T878, en de heer [Naam], bekend onder 2012T757, zoals weergegeven in hun formulieren ‘Toestemming gebruik melding/klacht als steunbewijs’. Tenslotte heeft de Klachtencommissie kennis genomen van het advies inzake 2010T225, waaruit blijkt van soortgelijke gebeurtenissen gepleegd door aangeklaagde.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas zes jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een vertrouwenspersoon.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Fraters van Tilburg de klacht gegrond te verklaren, te erkennen dat het misbruik onder de genoemde omstandigheden heeft plaatsgevonden en daarvoor namens de Congregatie oprechte spijt te betuigen.

Dit advies is vastgesteld op 23 november 2012 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, zr. J.G.M. Verwijs O.Pream. en mr. F.A.A. Duynstee, leden, bijgestaan door mr. M. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie van de Fraters van Tilburg en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.